

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy nowej ulicy na terenie Wrocławia

Potrzeba nadania nazwy nowej ulicy w obrębie Muchobór Wielki we Wrocławiu jest konsekwencją otrzymania wniosku o ustalenie numerów porządkowych dla budynków w trakcie budowy. Na tym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony uchwałą nr XV/460/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru rozwoju Rakietowa-Graniczna - część "A". Teren pod ulicę został oznaczony w wyżej wymienionym miejscowym planie jako 01.G2/2 (ulica klasy głównej, przeznaczona na cele publiczne). Jest to jeden z odcinków tzw. Osi Inkubacji. Właścicielem gruntów, na których położona jest nowa ulica, jest Gmina Miejska Wrocław. Terenem zarządza Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu.

Nazwa nowej ulicy – **aleja Prezydenta Gabriela Narutowicza** - pochodzi od nazwiska pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Nawiązuje do nazwanej już imieniem Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego obwodnicy Leśnicy. Nazwa ulicy została zaproponowana przez Komisję Nazewnictwa Ulic Towarzystwa Miłośników Wrocławia, zaakceptowana przez Komisję Kultury i Nauki Rady Miejskiej Wrocławia i wpisana do rejestru nazw ulic.

Gabriel Narutowicz (1865-1922) był polskim inżynierem, elektrykiem, ministrem robót publicznych oraz ministrem spraw zagranicznych. W 1922 roku został pierwszym prezydentem Rzeczypospolitej. Przybył do Polski na zaproszenie rządu w 1919 roku. Wcześniej brał udział w pracach Szwajcarskiego Komitetu Generalnego Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce oraz stowarzyszenia La Pologne at la Guerre z Lozanny. Po przybyciu do kraju zaangażował się w odbudowę państwa. W 1920 roku objął stanowisko ministra robót publicznych. Pomimo kolejnych zmian rządów pozostał na stanowisku aż do 26 czerwca 1922 roku. W czasie pełnienia swoich obowiązków na tym stanowisku wykorzystywał swoje doświadczenie z pracy w Szwajcarii związane z regulacją rzek (np. Wisła na odcinku Warszawa-Modlin) czy budową hydroelektrowni (to według jego projektu powstała zaporą Porąbka w Międzybrodziu Bialskim wybudowana w latach 1928-1937, która była podwaliną do wybudowania w tym miejscu w latach 1951-54 elektrowni wodnej). To za jego kadencji powstało wiele przepisów związanych z drogami publicznymi, melioracją, budową i eksploatacją dróg wodnych czy wreszcie ustawa elektryfikacyjna. 28 czerwca 1922 r. Gabriel Narutowicz objął urząd ministra spraw zagranicznych i reprezentował Polskę m.in. na konferencji w Tallinie. Próbował konsolidować współpracę pomiędzy Polską a krajami nadbałtyckimi oraz normalizować stosunki z ZSRS. W 1922 roku miały odbyć się wybory prezydenckie, w których po raz pierwszy na czele państwa miał stanąć prezydent, nie zaś Naczelnik Państwa, którą to funkcję na zasadach Małej Konstytucji z 1919 roku pełnił Józef Piłsudski. Gabriel Narutowicz wystartował w wyborach jako kandydat bezpartyjny zgłoszony przez PSL "Wyzwolenie" i konkurował z Ignacym Daszyńskim, Jan Baudouin de Courtenay, Stanisławem Wojciechowskim i Maurycym Zamoyskim. W V turze wyborów Narutowicz zmierzył się z Zamoyskim i wygrał dzięki poparciu lewicy, mniejszości narodowych, a także wspierającego wcześniej Stanisława Wojciechowskiego ludowego ugrupowania

PSL "Piast". Prawica natychmiast po wygranej Narutowicza uruchomiła medialną nagonkę (ateizm, masoneria, poparcie mniejszości narodowych, poparcie przez Józefa Piłsudskiego), a także doprowadziła do rozruchów ulicznych w dniu zaprzysiężenia (11.12.1922). 14 grudnia przejął w Belwederze władzę z rąk Naczelnika Państwa. W pięć dni po zaprzysiężeniu, a w dwa po przejęciu obowiązków Gabriel Narutowicz został zastrzelony na stopniach galerii „Zachęta” przez powiązanego z endecją, Eligiusza Niewiadomskiego. Proces Niewiadomskiego był niewiarygodnie szybki, już 31 stycznia 1923 roku został on bowiem stracony. Po śmierci Gabriela Narutowicza tymczasowo obowiązki prezydenta pełnił Maciej Rataj, a 20 grudnia 1922 roku drugim prezydentem Rzeczypospolitej został Stanisław Wojciechowski.

Projekt uchwały nie zawiera danych prawnie chronionych.